

Framtiden formas inte av tekniken – utan av människan

Det är lätt att tro att historien skrivs av uppfinningar.

När vi ser tillbaka talar vi om bronsåldern, den industriella revolutionen, elektricitetens genombrott och den digitala eran. Varje epok får sitt namn efter den teknik som förändrade världen, och därför är det naturligt att många idag beskriver vår tid som början på den artificiella intelligensens tidsålder.

Men historien berättar egentligen något annat.

Teknologin har aldrig varit den verkliga drivkraften.

Den har varit ett uttryck för människan.

Ångmaskinen förändrade inte världen därför att den existerade. Den förändrade världen därför att människor valde hur den skulle användas. Samma sak gäller elektriciteten, kärnkraften, internet och varje annan uppfinning som format vår civilisation. Ingen teknologi bär i sig själv en moralisk kompass. Den förstärker bara de intentioner hos människan som använder den.

Det är därför Gregg Braden menar att vår tids viktigaste samtal inte borde handla om hur snabbt artificiell intelligens utvecklas.

Det borde handla om hur människan utvecklas.

För om den teknologiska utvecklingen fortsätter att accelerera samtidigt som människans självförståelse står still, uppstår en obalans som ingen maskin kan lösa. Vi riskerar att skapa verktyg vars kraft överstiger vår egen mognad.

Historien ger många exempel på detta.

Varje gång mänskligheten gjort stora vetenskapliga framsteg har samma fråga återkommit.

Har vår visdom vuxit lika snabbt som vår kunskap?

Det är en fråga som känns mer aktuell idag än någonsin tidigare.

Vi lever i en tid där en enda människa med hjälp av modern teknologi kan påverka miljontals andra. Information sprids över hela världen på några sekunder. Bilder skapas

som inte längre går att skilja från verkligheten. Röster kan kopieras. Händelser kan simuleras. Gränsen mellan det autentiska och det artificiella blir allt svårare att urskilja.

I en sådan värld blir människans inre kompass viktigare än den någonsin varit.

Braden menar att denna kompass inte utvecklas genom fler algoritmer. Den formas genom erfarenhet, självinsikt och den levande kontakt som uppstår mellan människor. Den växer när vi lär oss att lyssna, reflektera och ta ansvar för konsekvenserna av våra handlingar.

Det är därför han återkommer till begrepp som medkänsla, intuition och hjärtats intelligens. Inte därför att de står i motsats till vetenskapen, utan därför att de representerar egenskaper som ingen teknologi kan ersätta. De kan stödjas av teknik, men de kan inte programmeras fram.

Ju mer världen förändras, desto större blir behovet av dessa mänskliga kvaliteter.

Det innebär inte att framtiden ska fruktas.

Tvärtom.

Braden beskriver ofta vår tid som en möjlighet snarare än ett hot. Han menar att människan aldrig tidigare haft så stora möjligheter att förena vetenskaplig kunskap med en djupare förståelse av sig själv. För första gången kan forskning om hjärnan, hjärtat, biologin och medvetandet möta frågor som tidigare främst tillhörde filosofin och de stora visdomstraditionerna.

Kanske är det just där nästa stora språng väntar.

Inte i att människan blir mer lik maskinen.

Utan i att hon äntligen börjar förstå den levande intelligens som alltid har funnits inom henne.

När framtidens generationer ser tillbaka på vår tid är det därför inte säkert att de främst kommer att minnas de första avancerade AI-systemen eller de tekniska genombrott som fyllde nyhetsrubrikerna.

Kanske kommer de i stället att minnas detta som den period då mänskligheten började ställa en ny fråga.

Inte vad tekniken kunde göra.

Utan vad människan kunde bli när hon återupptäckte sig själv.

- Denne artikkelen er inspirert av en samtale av Gregg Braden.
Skrevet og bearbeidet av Britt Fossum.